

זוהר היומי

זוהר בראשית – דף רכ"ב ע"ב

פרשת ויחי

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (רכ"ב ע"א) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

ויקרא לבנו ליוסף.

תרגום לעברית

ויקרא לבנו ליוסף. בנו - בדמות אחת של הפנים, משום שברצון הרוח והלב הוליד אותו יותר מכלם בא ראה מה כתוב, (בראשית ל) המעט קחתך את אישי, שכל רצונו של יעקב היה ברחל, ומשום כך ויקרא לבנו ליוסף.

טקסט הזוהר

תאנא, רבי שמעון פתח ואמר, (דברים כט) הנסתרות לה' אלקינו וגו'. הנסתרות לה' אלקינו, תא חזי, כמה אית ליה לבר נש לאזדהרא מחובוי, ולאסתכלא דלא יעבר על רעותיה דמאריה. דתנינן, כל מה דבר נש עביד בהאי עלמא, בספרא כתיבו אינון עובדין, ועאלין בחושפנא קמי מלכא קדישא, וכלא אתגלויא קמיה. הדא הוא דכתיב, (ירמיה כג) אם יסתר איש במסתרים ואני לא אראנו נאם ה'. אי הכי, איך לא יסתמר בר נש מלמיחב קמיה דמאריה. ותנינן, אפילו ההוא (מאן) מה דחשיב בר נש ואסתלק ברעותיה, כלא אשתכח קמי קודשא בריך הוא, ולא אתאביד מניה.

שְׁנִינוּ, רַבִּי שְׁמַעוֹן פֶּתַח וְאַמֵּר, (דברים כט) הַנִּסְתָּרִת לֵה' אֱלֹהֵינוּ וְגו'. הַנִּסְתָּרִת לֵה' אֱלֹהֵינוּ, בֹּא רֹאֵה כִּמָּה יֵשׁ לְאָדָם לְהִזְהַר מִחֻטְאָיו וּלְהִסְתַּכֵּל שְׁלֹא יַעֲבֹר עַל מִצְוֹת רַבּוֹנוּ, שְׁשִׁנּוּנוּ, כָּל מֶה שְׁאָדָם עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם הַזֶּה, אוֹתָם מַעֲשִׂים כְּתוּבִים בַּסֵּפֶר וְנִכְנָסִים בְּחֻשְׁבוֹן לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ, וְהַכֹּל גָּלוּי לִפְנֵינוּ. זֶהוּ שְׁכַתוּב (ירמיה כג) אִם יִסְתַּר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וְאֲנִי לֹא אֶרְאֶנּוּ נָאִם ה'?! אִם כֵּן, אֵיךְ לֹא יִשְׁמַר אָדָם מִלְחָטָא לִפְנֵי רַבּוֹנוּ. וְשִׁנּוּנוּ, אֶפְלוּ אוֹתוֹ [מִי] מֶה שְׁחָשַׁב אָדָם וְעָלָה בְּרָצוֹנוּ, הַכֹּל נִמְצָא לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא נֶאֱכָד מִמֶּנּוּ.

טקסט הזהור

תָּא חֲזִי, בְּהֵוָה לִי לֵיָא דְּעֵאלִת לֵאָה לְגַבִּיָּה דִּיעֵקֵב, וְיַהֲבִת לִיָּה אֵינוֹן סִימָנִין דִּיעֵב יַעֲקֹב לְרַחֵל, סָלִיק בְּרַעוּתִיהָ דְּאֵיהִי רַחֵל, וְשִׁמְשׁ שְׁמוּשָׁא בָּהּ. וְהָיָא טַפָּה קְדָמִיתָא דִּיעֵקֵב הָוֹת. דְּכַתִּיב, (בראשית מט) כַּחֲסִי וְרֹאשִׁית אוֹנִי, וְסִבֵּר דְּאֵיהִי רַחֵל. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּאֵיהִי גָלִי עֲמִיקָתָא וּמִסְתָּרָתָא, וְיָדַע מֶה בְּחֻשׁוֹכָא, סָלִיק הָהוּא רַעוּתָא לְאַתְרִיהָ, וּבְכִירוּתָא דְּרֹאוּבֵן אֶסְתַּלַּק לְיוֹסֵף. מָאִי טַעְמָא, מִשּׁוּם דְּהָא דְּרַחֵל הָוֹת, הָיָא טַפָּה קְדָמִיתָא דְּנִפְקַת מִיעֵקֵב. וּבְגִין דְּהָוֹת דִּילָּהּ, הָהוּא בְּכִירוּתָא מִמֶּשׁ דְּרֹאוּבֵן, יָרִית יוֹסֵף. וְרַחֵל יָרְתָה לְהָהוּא דִּילָּהּ.

תרגום לעברית

בֹּא רֹאֵה, בְּאוֹתוֹ לִילָה שְׁנִכְנָסָה לֵאָה אֶל יַעֲקֹב וְנִתְּנָה לוֹ אוֹתָם סִימָנִים שְׁנֵתָן יַעֲקֹב לְרַחֵל, עָלָה בְּרָצוֹנוֹ שֶׁהָיָא רַחֵל וְשִׁמְשׁ בָּהּ תַּשְׁמִישׁ, וְאוֹתָהּ טַפָּה רֹאשׁוֹנָה שֶׁל יַעֲקֹב הָיְתָה, שְׁכַתוּב (בראשית מט) כַּחֲסִי וְרֹאשִׁית אוֹנִי, וְסִבֵּר שֶׁהָיָא רַחֵל. הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מְגַלֵּה עֲמֻקּוֹת וְנִסְתָּרוֹת וְיוֹדֵעַ מֶה שְׁבַחֲשָׁכָה, הָעָלָה אוֹתוֹ רָצוֹן לְמִקְוָמוֹ, וּבְכוּרָתָא

ראובן עָלְתָה לְיוֹסֵף. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהָרִי שָׁל רָחֵל הִיָּתָה אוֹתָהּ טָפָה רִאשׁוֹנָה שִׁצְצָאָה מִיַּעֲקֹב, מִשּׁוֹם שֶׁהִיָּתָה שָׁלָה, אוֹתָהּ בְּכוֹרָה מִמֶּשׁ שָׁל רִאובֶן יֹרֵשׁ יוֹסֵף, וְרָחֵל יִרְשָׁה אֶת שָׁלָה.

טקסט הזוהר

וּבְגִין כֵּן, רָזָא דְמַלְקָה, לֹא אֶסְתַּלַּק רִאובֶן בְּשִׁמָּא כְּשָׂאָר שְׂבָטִין. אֵלָּא רִאובֶן. כְּלוּמַר חֲמוּ בֵּר, רִאוּ בֶן סֶתֶם. וְהָאִי בֶן לֹא אֶתִידַע שְׁמִיָּה, וְעַל דָּא לֹא קָרִיא לָאָה בְּנֵי בְּהָאִי שְׁמָא, וְלֹא אֶקְרִי רִאוּ בְּנֵי, דְּהָא לָאָה יִדְעַת עוֹבְדָא.

תרגום לעברית

וּמִשּׁוֹם כֵּן, סוּד הַדְּבָר, לֹא הִתְעַלָּה רִאובֶן בְּשֵׁם כְּשָׂאָר הַשְּׂבָטִים, אֵלָּא רִאובֶן, כְּלוּמַר רִאוּ בֶן. רִאוּ בֶן סֶתֶם. וְהֵבֵן הִזָּה לֹא נִוְדַע שְׁמוֹ. וְעַל כֵּן לֹא קָרָאָה לָאָה בְּנֵי בְּשֵׁם הִזָּה, וְלֹא נִקְרָא רִאוּ בְּנֵי, שֶׁהָרִי לָאָה יִדְעָה אֶת הַמַּעֲשֶׂה.

טקסט הזוהר

וְתַנְיִנֹן, גָּלִי קָמִי קוּדְנָשׁא בְּרִיָּהּ הוּא, דִּי־עֲקֹב לָאוּ רְעוּתִיהָ לְמִיחַב קָמִיָּה בְּהָאִי, וְלֹא אֶסְתַּכַּל בְּרְעוּתָא בְּאַתְתָּא אַחֲרָא בְּהִיא שְׁעָתָא, כְּשָׂאָר חֲיִיבֵי עֲלֵמָא. וְעַל כֵּן כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית ל"ה) וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר. דְּהָא בְּנֵיהּ דְּשָׂאָר חֲיִיבֵי עֲלֵמָא דְּעַבְדִּין הֵהוּא עוֹבְדָא, בְּשִׁמָּא אַחֲרָא אֶקְרוּן. וְהָא יִדְעָא מַלְכָּה דָּא לְגַבִּי חֲבָרְיָא, וּבְגִין כֵּן וַיִּקְרָא לְבָנוֹ לְיוֹסֵף, בְּנוֹ מִמֶּשׁ, מִשִּׁירוּתָא וְסִימָא (ד"א ל"ג בְּרִיָּה) בְּנוֹ הָהּ.

תרגום לעברית

וּשְׁנִינֹן, גָּלִי לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂאִין רְצוֹן יַעֲקֹב הָיָה לְחַטָּא לְפָנָיו בְּזָה וְלֹא הִסְתַּכַּל בְּרְצוֹן בְּאִשָּׁה אַחֲרֵת בְּאוֹתָהּ שְׁעָה כְּשָׂאָר רְשָׁעֵי הָעוֹלָם, וְעַל כֵּן כְּתוּב (שם ל"ה) וַיְהִי בְּנֵי יַעֲקֹב שְׁנַיִם עָשָׂר, שֶׁהָרִי בְּנֵיהֶם שָׁל שְׂאָר הָרְשָׁעִים בְּעוֹלָם שְׁעוֹשִׁים אוֹתוֹ

מעשה, נקראים בשם אחר, והרי דבר זה ידוע בין החברים, ומשום כך ויקרא לבנו ליוסף, בנו ממש, מהראשית ועד הסיום [בנו] היה בנו.

טקסט הזוהר

תאנא, אמר רבי יוסי, במה אומי ליה יעקב ליוסף, דכתיב שים נא ידך תחת ירכי. אלא בההוא את קיימא, דהוה רשים בבשריה, דדא חשיבותא דאבהן יתיר מכלא. והאי ברית, רזא דיוסף איהו.

תרגום לעברית

שנינו, אמר רבי יוסי, במה השביע יעקב את יוסף, שכתוב שים נא ידך תחת ירכי? אלא באותו אות הברית שהיה רשום בבשרו, שזו חשיבות האבות יותר מהכל, וברית זו היא סוד של יוסף.

טקסט הזוהר

אמר רבי שמעון, באברהם וביעקב כתיב, שים נא ידך תחת ירכי, תחות ירכי, כלומר, בההוא אתר דרמיזא בשמא קדישא, ואפיק זרעא קדישא מהימנא לעלמא. ביצחק לא כתיב, בגין דנפיק מניה עשו.

תרגום לעברית

אמר רבי שמעון, באברהם וביעקב כתוב שים נא ידך תחת ירכי. תחת ירכי, כלומר באותו מקום שרמוז בשם הקדוש ומוציא זרע קדש נאמן לעולם. ביצחק לא כתוב, כי יצא ממנו עשו.

טקסט הזוהר

תו, מאי טעמא הקא, שים נא ידך תחת ירכי אל נא תקברני במצרים. אלא אמר ליה יעקב ליוסף, בהאי רשימא קדישא אומי לי, דאפיק זרעא קדישא מהימנא לעלמא, ואתנטיר, ולא אסתאב לעלמין. דלא יתקבר בין אינון מסאבין, דלא נטרו ליה לעלמין.

דְּכַתִּיב בְּהוּ, (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר חֲמוּרִים בְּשָׂרָם וְזֶרְמַת סוּסִים זֶרְמָתָם.

תרגום לעברית

עוד, מֶה הַטַּעַם שֵׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יָרְכִי, אֵל נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצָּרִים? אֲלָא אָמַר לוֹ יַעֲקֹב לְיוֹסֵף, בְּרָשָׁם הַקְדוּשׁ הַזֶּה הַשָּׁבַע לִי, שֶׁהוֹצִיא זֶרַע קְדוֹשׁ נֶאֱמָן לְעוֹלָם, וְנִשְׁמַר וְלֹא נִטְמָא לְעוֹלָמִים, שֶׁלֹּא יִקְבֹּר בֵּין אוֹתָם הַטְּמָאִים שֶׁלֹּא שָׁמְרוּ אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים, שֶׁכָּתוּב בָּהֶם (יחזקאל כג) אֲשֶׁר בָּשָׂר חֲמוּרִים בְּשָׂרָם וְזֶרְמַת סוּסִים זֶרְמָתָם.

טקסט הזהיר

וְאִי תִימָא, הָא יוֹסֵף דְּנָטִיר לִיהַ עַל כָּלָא, אֲמַאי אֶתְקַבֵּר בִּינִיָּהּ. אֲלָא תַנִּינָן, כְּתִיב, (יחזקאל א) הָיָה הָיָה דְּבַר ה' אֶל יְחִזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאַרְצָא כְּשָׂדִים עַל נְהַר כְּבָר, וְהָא תַנִּינָן, דְּשְׁכִינְתָא לֹא שְׂרִיא אֲלָא בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל. אֲמַאי הָכָא שְׁכִינְתָא. אֲלָא עַל נְהַר כְּבָר כְּתִיב, וְכָתִיב וַתְּהִי עָלָיו שֵׁם יְד ה'. אוּף הָכָא, יוֹסֵף בְּמִיָּא אֶתְרַמִּי אַרְוָנָא דִּילִיָּה. אָמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אִי יוֹסֵף אֶסְתַּלַּק מִהָכָא, גְּלוּתָא לֹא אֶתְקִיִּים. אֲלָא תְּהֵא קְבוּרָתִיהּ בְּאַתֵּר דְּלֹא יִסְתַּב, וְיִסְבְּלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּלוּתָא.

תרגום לעברית

וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי יוֹסֵף, שֶׁשָּׁמַר אוֹתוֹ מֵעַל הַכֹּל, לָמָּה נִקְבֹּר בִּינִיָּהּ? אֲלָא שְׁנִינָן, כְּתוּב (שם א) הָיָה הָיָה דְּבַר ה' אֶל יְחִזְקָאֵל בֶּן בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאַרְצָא כְּשָׂדִים עַל נְהַר כְּבָר. וְהֲרִי שְׁנִינָן שֶׁשְׁכִינָה לֹא שׁוֹרָה, רַק בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, אֲזַ לָמָּה כָּאן שְׁכִינָה? אֲלָא כְּתוּב עַל נְהַר כְּבָר, וְכָתוּב וַתְּהִי עָלָיו שֵׁם יְד ה'. אִי כָּאן, אַרְוָנָא שֶׁל יוֹסֵף נִשְׁלַךְ בְּתוֹךְ הַמַּיִם. אָמַר הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אִם יוֹסֵף יַעֲלֶה מִכָּאן, הַגְּלוּת לֹא תִתְקַיֵּם, אֲלָא תִהְיֶה קְבוּרָתוֹ בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נִטְמָא, וְיִסְבְּלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַגְּלוּת.

תאנא, אמר רבי יוסי, חמא יעקב דהא בכלא אתתקן לכרטיא קדישא באבהן (כאבהן).
אמר, אי הכי יתקבר, היך גופא דא אחידא באבהתא, ואפילו מערתא דאתקבר תמן
אקרי כפילתא. בגין דכל מלה דכפילתא הוא תרין וחד, אוף מערתא תרין וחד.

תרגום לעברית

שנינו, אמר רבי יוסי, ראה יעקב שהרי בכל נתקן לכסא הקדוש באבות [כאבות]. אמר,
אם כן, יקבר, איך הגוף הזה יתאחד באבות. ואפילו המערה שנקבר שם נקראת
מכפלה, משום שכל דבר של מכפלה הוא שנים ואחד, אף המערה שנים ואחד.

◆ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (רכ"ג ע"א) ◆

טקסט הזוהר

ותא חזי, אבהתא זכו לאתקברא תמן, אינון וזווגייהו. יעקב

תרגום לעברית

ובא וראה, האבות זכו להקבר שם הם וזווגיהם. יעקב - הוא ולא. מה הטעם רחל לא,
והרי כתוב ורחל עקרה, שהיא עקר הבית? אלא לאה זכתה בו להוציא ששה שבטים
מגזע קדוש בעולם יותר, ומשום כך היא נתנה עמו לזוג במערה.

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) — © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס - שימוש לא מסחרי - שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):
creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.